

deniču, ti ostane, da stopiš sivolos v pokoj. Življenske razmere so neznosne; pošteno stanovanje je komaj dobiti za drag denar, o živilih in njihovi ceni rajše molčim!

Kje naj ob takih razmerah črpa učitelj potrebnega veselja do dela, čemu naj se trudi za daljno izobrazbo, ki se mu vedno priporoča?! Ali se ne ubija s takim postopanjem veselje do šolskega delovanja, se li ne sili človeka k temu, da zanemarija šolo in si išče postranskih zaslužkov?

G.

† Nadučitelj Engelbert Kavčič.

Tožno jesensko nebo je viselo nad zemljo dne 15. t. m., ko smo polagali v zemljo truplo učitelja-trpina pri D. M. v Polju. Milo so doneli zvonovi, žalost si bral vsakemu na obrazu, zakaj spremljali smo k zadnjemu počitku moža v mladostni dobi, še ne prav 33 let starega, ki je dne 13. t. m. umrl pri svojem očetu, nadučitelju Francu Kavčiču po dolgotrajni bolezni za — sušico, ostavivši žalujočo vdovo in triletno hčerko.

Engelbert Kavčič se je rodil l. 1873. v Dragatušu blizu Črnomlja, kjer mu je oče učiteljeval. Tu je užival svoja otroška leta. Leta 1883. se je preselil oče kot nadučitelj k D. M. v Polje, kjer je začel šolati svojo deco v Ljubljani. Engelberta je pa poslal v Krško v meščansko šolo. Dovedši to, je vstopil l. 1890. v ljubljansko učiteljsko šolo, ki ga je dovedl l. 1894. ter bil potem nameščen kot provizorični učitelj v Beli Krajini v prijaznem Semiču, odkoder je tudi nekaj časa ekskuriral na Črešnjevce.

Majnika meseca 1897. je prebil sposobnostni izpit in 20. julija 1897. je bil stalno nameščen na svojem mestu. Dne 6. aprila 1899 je Kavčič nastopil svojo drugo službo na Igu pri Ljubljani, a konec decembra 1900 je ostavil Ig, preselivši se kot nadučitelj na tretje in zadnje mesto k Sv. Križu pri Litiji. Leta 1901. si je ustanovil lastno ognjišče, poročivši se z Marijo Babnikovo iz Studenca pri D. M. v Polju. Jeseni 1905., ko je imel popisovanje šolskih otrok po precej obsežnem šolskem okolišu, se je prehladil ter si nakopal kal bolezni sušice, ki ga je položila v prezgodnji grob. Kavčič je bil blag, miren in tih človek, ves vnet za svoj poklic.

Dasiravno je bilo slabo vreme, se je zbralo lepo število učiteljic in učiteljev ter drugih sožalnikov pri pogrebu. Uči-

teljsčniki so pod vodstvom tovariša Črnagoja z Barja zapeli pred šolo in na pokopališču v sree segajoči žalostinki, a tovariš Trošt iz Iga je pri odprtem grobu izpregovoril pokojnemu tovarišu v slovo, kar je marsikoga ganilo do solz.

V naročju svoje drage soproge in hčerke, pri svojem očetu, kamor si se zatekel, si zatisnil svoje trudne oči in počivaš na grobju Poljskem, v kraju, kjer si veselo preživel mladostna leta. Počivaj mirno, zlata, blaga duša!

Ksaverij.

Iz naše organizacije.

Kranjsko.

Deželno slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani postavi nagrobni spomenik rajnkemu tovarišu Jožefu Travnu na pokopališču pri Sv. Krištofu v Ljubljani. Odkritje spomenika se vrši l. novembra (na god Vseh svetnikov) t. l. ob polu 11. uri dopoldne. Na grobu govori tovariš E. Gangl. Pri odkritju se pojeta žalostinki „Usliši nas, Gospod!“ in „Nad zvezdami“. Gg. pevci naj se pripravijo na ti dve pesmi. Istega dne ob 9. uri zjutraj je v telovadnici L. mestne šole v Komenskega ulicah kratka pevska vaja. — Ker je pokojni skoraj vse imetje — okrog 80.000 K — zapustil v šolske namene, naj bi se zbralo k odkritju prav mnogo učiteljstva, da izkažemo svojemu dobrotniku zadnjo čast!

Logaško okrajno učiteljsko društvo je zborovalo dne 11. t. m. v Dolenjem Logatcu. Pred zborovanjem je bilo odkritje nagrobnega spomenika tovariša Alojzija Pina, ki sta mu ga postavila vdova in učiteljsko društvo. Na pokopališču se je zbrala šolska mladina, k zborovanju došlo učiteljstvo in mnogo drugega občinstva. Pevci so zapeli pod vodstvom tovariša nadučitelja g. L. Punčuha žalostinko „Usliši nas!“ — Ob lepem nagrobnem spomeniku je potem izpregovoril tovariš E. Gangl te-le besede:

„Dne 12. grudna lanskega leta smo se prvič zbrali na tem prostoru. Zemlja je tedaj odprla svoje naročje, da sprejme vase, kar je ugasnilo in se izživel. Spremili smo do tukaj prijatelja in tovariša, ki je dokončal svojo nalogo prej, kakor smo mislili sami in kakor si je želel sam. Dohitela ga je usoda slovenskega učitelja, ki se — sveči enako — žrtvuje sam, da sveti drugim. In tedaj, ko so bile moči izčrpane, in se je izrabila sila bolnega organizma, se ni moglo zgoditi nič drugega, nego da je nagnil glavo in umrl, in gruda je zbožnela na njegovo zgodnjo krsto. Poslovili smo se od njega, in težka so nam bila srca. A v sebi smo sklenili takoj takrat, da se zopet zberemo ob njegovi gomili tedaj, ko postavimo ob njeno zglatje,

Na Zidanem mostu smo prestopili. In tu smo naleteli na tovariša T. Smejla se nam je na vse grlo ter nas izprašaval, gremo li v Ameriko, ker imamo toliko prtljage. „Glejte“, je dejal, „slovenski učitelji imate še vsega preveč, ker drugače bi popotovali tako kakor jaz, ki ima le toliko s seboj kakor oni znani grški modrijan, ki je rekel, da vse svoje na sebi nosi.“ — In pokazal nam je svojo prtljago: običajni dežnik in solnčnik obenem, zgodovinsko (za njegovo zgodovino namreč!) znani havelok in par žepnih robcev. To je bila vsa njegova prtljaga. Samo glavne prtljage — svojega možužjčka — nam ni hotel pokazati!

V Zagrebu so nas sprejeli prav srčno: tovariš G. ter nekaj hrvaških kolegov, med njimi naši sopotniki v Srbijo, ljubeznivi prof. Ivkanec in prefekt učiteljskega internata, Pejnovič.

Prvo vprašanje je bilo: „Kje prenočimo?“ In preskrbeli so nam imenitno nočišče hrvaški kolegi. Tovariš P. nam je odstopil svoj internat s kakimi 40 posteljami. In postelje so bile naravnost imenitne. Mislili smo, da ležimo doma na samih pernicah, in prav nič se ne motim, ako trdim, da bi se takih postelj sami nebeški krilateci ne branili, čeravno so vajeni spavati na samih oblakih!

Ta večer smo preživeli nekaj prav lepih ur med hrvaškimi kolegi. Pridružil se nam je tudi kolega D. iz Serajevega, ki se je vračal iz Nemčije. Tam je namreč delal skice po naravi za serajevske šole. Ves srečen je bil, ko je slišal, da smo s Kranjskega, zakaj bil je lansko leto na Barju, kjer je risal pridelovanje šote. S tovarišem Č. je bil večkrat skupaj, in ako se prav spominjam, nam je pravil, da je obiskal celo izanskega Franceta.

Drugo jutro smo si ogledali zagrebške zanimivosti, seveda v prvi vrsti le one, ki zanimajo nas učitelje, a tudi drugih nismo prezrli. Le žal, da nam je bil čas tako kratko odmerjen, zakaj popoldan ob 2:23 smo jo odkurili z brzovlakom proti Belgradu.

Vožnja po slavonski ravnoti do Belgrada je bila za nas, ki smo vajeni hribovitih krajev, nekaj povse novega. Neodotična planjava na vseh krajih! In tu se vrste obširni gozdovi, znane šume orjaških hrastov, neskončni travniki in neskončne njive, obsejane izvečine s samo koruzo. Koruza dosega tu tako visočino, da se vanjo lahko skrije jezdec. — In na teh planjavah se pase brezštevila čred, konj, krav, prešičev, gosi, rac in puranov. — Le tupatam zagledaš med samim sadnim drevjem

trdo in mrzlo postlano, viden znak svojega tovarištva in prijateljstva do njega, ki živi samo še v naših sreih in v svojih delih. In ta hip je došel! In to, da živi v naših sreih in v svojih delih, je najlepši dokaz, da ni bilo njegovo življenje brezplodno, nego da si je ustvaril in zagotovil sam neumrjelo posmrtnost, ki je delež pravemu in navdušenemu slovenskemu učitelju in ki se ponosnejše in nerazrušnejše dviga na pragu pozemelske hoje nego še tako dragocen spomenik, rezan iz trdega kamena! In ali niso sedaj, ko govorimo o njem, z vso silo zaživela njegova dela, ki se žaré kakor zlati sadovi v zgodovini njegovega življenja? Kakor zvezde so, ki goré iz noči njegovega nezdramnega spanja, in kakor biseri so, ki se leskečejo izmed trnja, nastlanega na pot učiteljevanja. Bolj kakor vsak vojskovodja, ki je s krvjo oškropil svoje zmagovalje, bolj kakor vsak globok mislec, ki je s svojimi idejami budil in bistril duhove, zasluži pravi učitelj svoj spomenik. Žrtvoval je človeštvu samega sebe. Darove svojega duha in čustva svojega srca je razdelil med ljudstvo, in potem, ko je bilo vse darovano, je padel in umrl. Smrt mu je bila plačnica. A v tistem hipu, ko se mu je zaprlo oko, se je dvignil v legijo nesmrtnikov, ker se je njegova duša izlila med množice ubogih in majhnih, kjer živi in prehaja od roda do roda. Pokojni tovariš pa ni deloval samo v šoli. Budil in ogreval je ljudstvo tudi s svojimi bogatimi zmožnostmi: z godbo in poezijo. Zato je njegova smrt vredna trojnega obžalovanja. A on je dopolnil svojo nalogo, nam je ostalo viharo življenje. In ko smo sedaj officialno združeni ob njegovi gomili, si obljublamo, da se bomo tudi nadalje ravnali po njegovem zgledu: učitelji — v pravem pomenu te besede — hočemo biti svojemu ljudstvu! S to obljubo se poslavljamo od njega, in v svojih sreih poneseemo neminljiv spomin nanj, ki je bil naš!

Ko so pevci zapeli še eno žalostinko, se je množica razšla, učiteljstvo — 13 učiteljev in 13 učiteljic — pa se je zbralo v šoli k zborovanju, ki ga je otvoril društveni načelnik, tovariš nadučitelj A. Šest.

Edino točko vzporeda je tvorilo predavanje g. prof. Suherja o modernem risanju. Gosp. strokovnjak je govoril o praktični strani tega pouka in kazal njega presenetljive uspehe na mnogih risbah, ki jih je prinesel s seboj. Učiteljstvo je z velikim zanimanjem poslušalo govornika in mu je hvaležno za poučno predavanje. Zahvalo mu je izrekel g. društveni načelnik, ki je zahvalil tudi tovariša Gangla za nagrobni govor.

Padagoško društvo v Krškem je zborovalo v soboto, dne 6. t. m. v prijaznem St. Rupertu. Zborovanja se je udeležilo lepo število 45 tovarišev, ki so prihiteli od blizu in daleč. Videli smo celo tovariše iz tako oddaljenih krajev kakor so Orklje, Čatež, Vel. Dolina i. dr., take požrtvovalnosti je iskati pač le v učiteljstvu.

posamezne vasi, kjer te pozdravljajo borne hišice, zidane v karakterističnem slavonskem slogu.

Vožnja po tako enolični krajini nas je dokaj utrudila; a pridružile so se tej enoličnosti še tri druge nadloge: neznosna vročina in lakota ter žeja.

Na slednji dve situaciji se v Zagrebu ni nihče domislil; bili smo pač prenavdušeni: želodec nam je bil — zadnje vprašanje.

Vdali smo se svoji usodi ter se tolažili s tem, da si na prvi postaji, kjer obstane vlak, privežemo duše.

In hrepeneče — kakor tisti bogatin v zgodbah sv. pisma — smo zrl pri kupejskih oknih, kdaj pridrdramo do postaje. Prišla je ena, prišla je druga postaja — a namesto želodčnega utešila smo ogledovali na teh čisto slavonskih postajah strahovite ogrske napise in čuli izvečine le ogrsko klicanje železniških uslužbencev.

Postalo nam je sedaj tudi okrog srca tesno . . . Slovan, ali si res v Avstriji obsojen v sužnost? Kdaj ti prisije solnce svobode?!

Postaja Vinkovce nas je šele odrešila. Imeli smo tu res le 8 minut odmora, a izkoristiti smo ga hoteli prav pošteno.

Prvi je predaval tovariš nadučitelj Aleksander Lunaček iz St. Ruperta o škodljivcu voluharju (Schermans-Arvicola [Hypudaeus] terrestris). Poljudno nam je razložil in dokazal, kako nevaren je kmetijstvu sploh, posebno pa sadjereji, ta glodavec, ki ga ljudje nevedoma zovejo „krtica“, misleč, da je to samica krtova, s katerim pa ni v nikakršnem sorodu. Zatiiranje te premetene živalce je skrajno težavno; največ se doseže s streljanjem. Umevno je, da je to delo jako zamudno ter zahteva velike potrpežljivosti in spretnosti.

Gosp. Lunaček nam je dal že mnogokrat prilike poslušati razmotrivanja pedagoških teženj, danes nam je pa pokazal, da je istotako doma v praktičnem kmetijstvu.

Okrajni šolski nadzornik g. Ljudevit Stiasny je pridobil za drugo predavanje dež. vin. komisarja g. Frana Gombača, ki je razpravljal o določitvi primernih vrst jabolk in hrušk za Dolenjsko.

Vsakdo ve, kako poljudno zna pripovedovati g. Gombač, saj je menda ni fare na Kranjskem, kjer bi se še ne bil oglašil ta strokovnjak v kmetijstvu. Razni tovariši so prinesli s seboj vse polno določenih in nedoločenih sadnih vrst, hipoma smo imeli majhno razstavo, in razvnela se je živahna debata o raznih vrstah, ki so ali niso priporočljive.

Oba gg. predavatelja sta žela obilo pohvale od strani hvaležnih poslušalcev, vsakdo je moral priznati, da sta imela program v rokah dva veščaka.

Naposled smo si ogledali še krasni šolski vrt v St. Rupertu. Vrt tvori velikanski pravokotnik, ki meri $\frac{1}{4}$ km v daljavo in ima tej primerno širjavo. Na vsaki lehi je prostora za 700 dreves, ki so oskrbovana tako, kakor se vidi malokje v šolskih vrtovih. Spričo tolike pridnosti je umevno, da je g. Lunaček v vsi okolici jako priljubljen.

Poglavje o voluharju smo popolnili s tem, da smo si ogledali na vrtu odprt rov in razna drevesa, ki so kazala nasledke ostrih voluharjevih zob. Po predavanju smo se zbrali k skupnemu obedu, kjer se je razvila neprisiljena zabava. Oddaljeni tovariši so kmalu odšli, bližnji so se pomudili do noči, vsakdo pa je odhajal z zavestjo v sreč: bil je lep dan!

Štajersko.

Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic.

Cenjenim tovarišem in tovarišicam vljudno naznanjam, da sem poslal predsedništvu „Zveze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“ sledečo izjavo:

Vljudno naznanjam, da odlagam podpredsedništvo cenjenega društva. — Razlogi: 1.) Nočem biti soodgovoren za škodljivo dolgo spanje društva. 2.) Mi je znano, da kliče g. predsednik druge odbornike na moje mesto, kadar je sam zadržan nastopiti kot predsednik društva. 3.) Hočem torej omogočiti, da se

„Še v želodec ni prišlo, pa sem več zapravlil, kakor če bi doma tri dni sedel v gostilnici, s temi besedami je prihrumel tovariš T. v vlak. In v istini! Ko smo pričeli računati, koliko je kdo plačal v teh minutah, smo prišli do zaključka, da dražje niti pri Sacherju na Dunaju ne more biti kakor je na tej postaji!

Tovariša T. je to tako ujezilo, da je od same jeze zasmrčal v kotu kupeja. Ker pa zgledi vlečejo, smo kmalu dremali vsi kakor Matjaževi vojaki.

„Gospoda, molim pašušel!“ Te besede, govorjene v najnižjem basu, so nas prebudile iz spanja. Pred nami je stal mož postave, zahtevajoč potne liste. — A kakšna je bila ta personificirana postava? Širša kakor daljša; menda jo sedanja carinska vojna tako razganja. . . .

Dolg, zategnjen žvižg, podoben žvižgu izpuščene rakete in strahovit sunek nas popolnoma zdrami. — In iz teme, ki jo je nekako tajnostno razsvetljevalo daljno bliskanje, se začujejo kliči: Beograd!

(Dalje.)

pri eventualni novi volitvi dvigne na to mesto tovariš, ki bo tudi v obeh g. predsednika dovolj sposoben nadomestovati ga. — Z odličnim spoštovanjem Alojzij Strmšek, nadučitelj. Medvedovo selo, p. Pristava, dne 15. oktobra 1906.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo zboruje dne 1. novembra t. l. v šoli v Gornjem gradu ob 11. dopoldne po sledečem vzporedju: 1.) Pozdrav predsednikov. 2.) Zapisnik zadnjega zborovanja. 3.) Predavanje g. dr. Konečnika o šol. higijeni. 4.) Poročilo tajnikovo. 5.) Poročilo blagajnikovo. 6.) Volitev novega odbora. 7.) Raznosterosti. — Glede obeda se je zglasiti pri gg. Kocbeku ali Sijancu v Gornjem gradu. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Književnost in umetnost.

Ročni zapisnik za šolsko leto 1906—1907. Sestavil L. Jelenc. Natisnila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani. Že trinajstič stopa letos „Ročni zapisnik“ pred slovensko učiteljstvo. To je dokaz, da je učiteljstvo z njim zadovoljno in da bi ga ne moglo več pogrešati. „Ročni zapisnik“ je sestavljen natančno, pregledno in praktično. To troje je zasluga tovariša Jelenca, ki je imel mnogo dela, da ga je izpopolnil. Nov razporedlek tvori pregled naše organizacije. To je hvalevredno. Z „Ročnim zapisnikom“ v roki lahko pokaže napredno učiteljstvo obrekljivemu svetu, da je delo njegov program. Nadejmo se, da ne bo slovenskega učitelja in slovenske učiteljice, ki bi ne imela te lične in pripravne knjižice. „Ročni zapisnik“ je natisnila „Učiteljska tiskarna“, ki je izvršila delo elegantno in solidno. To oboje jo najtopleje priporoča in ji zagotavlja lep razvoj. Priporočamo jo vsem somišljenikom ter pričakujemo, da naroča vse svoje potrebščine samo v „Učiteljski tiskarni“.

Šola in dom. Poročali smo že, da je izdal v „Učiteljski tiskarni“ tovariš Ivan Štrukelj knjižico z gorenjim naslovom. Knjižica je namenjena najširšim slojem, zato je pisana preprosto in umljivo, a — kar je glavno — prepričevalno. Zato smo preverjeni, da doseže svoj namen: tesnejšo zvezo med šolo in domom. Za uvodom govori tovariš pisatelj o vzgoji v domači hiši od rojstva do vstopa v šolo. Potem poučuje, kako bi moral dom podpirati šolo in dokazuje v naslednjem poglavju, kakšne važnosti je šola vobče in posamezni učni predmeti posebej. V zadnjem poglavju govori o pomenu roditeljskih shodov. Kdor prečita poljudno razpravo, mora vzklkniti: Pisal jo je res ljudski učitelj! — Ker je cena jako nizka. — 1 izvod stane samo 12 h — smo prepričani, da bo treba kmalu misliti na drugi natisk. V tem primeru bi trebalo večjo skrb obrniti na jezik, ki bi mu trebalo enotnosti in doslednosti.

Družba sv. Mohorja šteje letos 81.979 udov, t. j. 1593 manj nego prejšnje leto. Nazadovani smo torej nekoliko, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Naj bi ostalo i v bodoče tako!

Razmerje udov po posameznih škofijah oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9215 (— 231) udov
2. Krška škofija	6173 (— 265) "
3. Lavantinska škofija	25034 (— 658) "
4. Ljubljanska škofija	32640 (— 678) "
5. Tržaško-koperska škofija	4392 (+ 36) "
6. Sekovska škofija	461 (— 52) "
7. Somboteljska in druge ogrske škofije	265 (+ 21) "
8. Zagrebska nadškofija	479 (+ 11) "
9. Senjska in druge dalmatinske škofije	346 (+ 55) "
10. Poreška škofija	107 (— 24) "
11. Djakovska škofija	78 (— 8) "
12. Bosniške škofije	213 (+ 9) "
13. Videmska nadškofija	234 (+ 4) "
14. Razni kraji	364 (— 48) "
15. Amerika	1771 (+ 253) "
16. Afrika in Azija	217 (— 38) "

Vkup 81979 (—1593) udov.

Številka v družbinah „zlatih bukvah“, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narastla od 259.984 na 267.194, torej je vpisanih 7210 novih udov.

491.874 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10.800.934 knjig, reci deset milijonov, osemstotisoč, devetsto ter štirintrideset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatiji itd.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali si bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboj s knjigami po tej-le vrsti:

Škofije: 1. Goriška, 2. Tržaška, 3. Lavantinska, 4. Ljubljanska, 5. Krška, 6. Amerika in Afrika 7. Razni kraji.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki provzročijo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“ za l. 1907. 1. Koledar za l. 1907. — 2. Zgodbe sv. pisma. 13. snopič. — 3. Lešniki. Knjiga za odraslo mladino. Spisal Jožef Stritar. — 4. Uporniki. Povest. Spisal Ivan Lah. — 5. Pri severnih Slovanih. Potopisne črtice s slikami. Spisal Josip Lavtižar. — 6. Sveta družina, vzor krščanskim družinam. Spisal J. dr. Seigerschmied.

Obrtno računstvo. Sestavil H. Podkrajšek, c. kr. strokovni učitelj. — Cena vezani knjigi 1 K 20 h. — Na Dunaju, Založili Karel Graeser in drugovi. Vsebina. Uvod. — Prvi del: Osnovni računi s celimi in desetinskimi števili. — Drugi del: Računanje z navadnimi vlomki. — Tretji del: Poraba osnovnih računov v rešitev obrtnih računskih nalog. — Četrty del: O merjenju geometrijskih likov in teles. — Peti del: Razmerja, sorazmerja in njih poraba. — Šesti del: Kako se izračunijo cene surovin in blaga. — Sedmi del: Proračuni. — Osmi del: O novcih, vrednostnih papirjih in denarnih zavodih. — Deveti del: O zavarovanju delavcev proti nezgodam in za slučaj smrti. — Dodatek. Tabele.

Z zadovoljstvom moramo konstatovati, da se je pričelo tudi na Slovenskem delati z zanimanjem uspešno za prosep obrtnega stanu, v prvi vrsti seveda za naše obrtno-nadaljevalne šole. Do sedaj smo pač imeli le šole te vrste na raznih krajih, a imele so se boriti s hudimi težkočami, v prvi vrsti je bilo tu pravo pomanjkanje pravih in dobrih šolskih knjig. In ona velikanska vrzel, ki smo jo ravno učitelji na tem polju občutili, je zadelana prav temeljito s knjigo, ki jo danes tu navajamo. — Tovariš sestavljalec, g. H. Podkrajšek, nam je podal s svojim „Obrtnim računstvom“ v resnici knjigo, ki jo bo vse učiteljstvo na slovenskih obrtno-nadaljevalnih šolah sprejelo s pravim zadovoljstvom. Knjigo podrobneje ocenjevati bi bilo menda odveč, vsaj nam že samo navedena vsebina — ki smo jo nalašč navedli — pove vse. Ne trdimo, da do sedaj še nismo imeli za ta predmet že slovenske knjige, a povdarjati moramo, da sedaj v rabi se nahajajoče Lavtarjevo „Obrtno računstvo“ ni nikakor zadovalo za vse potrebe, ker je knjiga premalenkostna. Vsak slovenski učitelj je moral poleg te Lavtarjeve „Obrtne računice“ rabiti še obširno nemško knjigo A. Klanserja. In kako mučno je ravno slovenskemu učitelju, iskati vedno pravih termin pri raznih specialno obrtnih nalogah, ve le tisti, ki je to izkušal.

Podkrajškovo „Obrtno računstvo“ je — v kolikor smo ga preiskali — sestavljeno popolnoma v smislu ministrskega ukaza z dne 17. marca 1903., št. 41.575 ex 1902., ki govori o novih učnih načrtih za obrtno-nadaljevalne šole. In kar ji daje posebno vrednost, je pač to, da se prvič naslanja na slično češko knjigo „Počtství živnostenske“ prof. V. Řehořovskega in drugič, da bo to knjigo lahko rabil poleg učitelja tako na c. kr. strok. obrtni šoli in obrtno-nadaljevalni šoli tudi vsak samoukmojster ali pomočnik.

Knjiga, kakor že rečeno, je razdeljena v devet delov in ima še dodatek raznih tabel, ki razkazujejo poleg raznega denarja tudi specifično težo raznih teles i. t. d. — V tem delu pogrešamo le še to, da ni sestavljalec omenjal